

instituțiile ce le frecventează. Astfel, după Hippocrates „Mâncarea să-ți fie medicament și medicamentul să-ți fie mâncarea”. Pe plan extern țara noastră poate ocupa o nișă profitabilă și foarte solicitată pe piața europeană cu ajutorul unui partener de încredere care oferă atât consultanță cât și finanțare. Pentru a dezvolta agricultura ecologică este necesară dezvoltarea mecanismelor de control al calității și pentru aceasta sunt binevenite cadrele științifice instruite la UTM., una din cele mai prestigioase universități din Moldova.

Bibliografie selectivă:

1. <http://www.encyclopedia.com/doc/1G2-3403400088.html>
2. D. Cantemir „Descrierea Moldovei” Cartea Moldovenească, 1973, p. 34
3. http://europa.eu/pol/pdf/flipbook/ro/food_ro.pdf
4. <http://www.greenpeace.org/international/en/campaigns/agriculture/solution-ecological-farming/solutions/>
5. <http://agroromania.manager.ro/articole/agricultura-ecologica/de-ce-sa-investim-in-agricultura-ecologica-12957.html>
6. <https://www.organicconsumers.org/news/french-finally-reduce-subsidies-large-farms-increase-support-organics-and-small-farms>
7. <http://www.novinite.com/articles/166049/New+Subsidies+for+Bulgarian+Farmers+in+2015#sthash.Rul>

NECESITATEA INTEGRĂRII EUROPENE A REPUBLICII MOLDOVA

Ciobanu Ana, DP-1411, FCGC

Conducător științific: conf. univ. dr. Vasilos V.

Abstract: „Noi pornim de la faptul că dezvoltarea de mai departe a Republicii Moldova nu poate fi asigurată decât prin promovarea consecventă și ireversibilă a cursului strategic spre integrarea europeană, spre soluționarea pașnică și democratică a problemei transnistrene, spre funcționarea eficientă a instituțiilor democratice și garantarea drepturilor minorităților naționale. Realizarea acestor sarcini este posibilă în condițiile unei cooperări responsabile a puterii și opoziției, ale stabilității vieții politice interne, ale unor garanții democratice pentru dezvoltarea liberă a mijloacelor de informare în masă și ale unei asigurări riguroase a independenței Republicii Moldova în relațiile ei reciproce cu statele vecine”.

Din Declarația Parlamentului Republicii
Moldova cu privire la parteneriatul politic pentru
realizarea obiectivelor integrării europene,
24 martie 2005

Cuvinte cheie: aderare, integrare, avantaje, dezavantaje, accord, modernizare, reglementare, implimentare, piață de desfacere, anticorupție.

De-a lungul timpului Republica Moldova a dat dovadă de spirit și voință de a se integra în marea familie a Europei. Cu toate că RM s-a hotărât să îmbrățișeze vectorul european, cetățenii republicii se confruntă cu numeroase probleme și dubii referitoare la UE. Deseori, pe noi cetățenii, ne macină întrebarea:

- Care sunt acele motive ce ne-ar face să îmbrățișăm vectorul european? sau mai bine zis: Ce ne face să fim alturi de Europa?

La această întrebare voi accentua câteva avantaje bine determinate: creșterea economică, ieftinirea mărfurilor de consum, creșterea salariului, creșterea investițiilor, migrația, intensificarea relațiilor economice, socio-politice și culturale, etc. Este simplu a le enumera, dar mai dificil a le îndeplini, căci cunoaștem că procesul de integrare europeană, este un proces complex de reforme în toate domeniile, ce necesită eforturi colosale din partea societății. Se cere un alt mod de viață care necesită răbdare, srijin reciproc, curaj și speranță.

Scopul celestei comunicări este de a aduce la cunoștință eventualele avantaje și dezavantaje ale integrării R. Moldova în Uniunea Europeană, care ne-ar face să înțelegem necesitatea integrării europene. De asemenea vom analiza, în contextul mai larg al eforturilor de integrare europeană a RM, precum și perspectivele pe care le deschide aceasta pentru realizarea aspirațiilor europene ale RM și ancorarea fermă a statului nostru în sistemul valoric, politic, economic și cultural european. În același timp, prin această comunicare ne propunem să sensibilizăm opinia publică națională cu privire la semnificația și oportunitatea integrării europene a RM și să arătăm că obiectivul de integrare europeană este unul de anvergură națională.

Ideea de integrare europeană este tot mai mult prezentă în peisajul politico-economic contemporan în ultimele decenii și ea preocupă insistent țările componente ale bătrânului continent. Astăzi, Uniunea Europeană a devenit o realitate în ciuda multitudinii de probleme pe care le implică sau cu care se confruntă. Cunoașterea reglementărilor comunitare se impune cu acuitate în prezent, perspectivele pentru țara noastră de a se integra în structurile europene, în diversele ei planuri – politic, economic și militar, unul dintre obiectivele finale fiind circumscris dobândirii calității de membru al UE. Această, deocamdată ipotetica aderare, se axează pe analiza legăturii dintre factorii geografici, etnopsihologici, precum și dintre factorii economici externi și posibilitatea

promovării economiei naționale pe plan internațional. La 27 iunie 2014 fost semnat **Acordul de asociere Republica Moldova – UE**. Pentru țara noastră **Acordul** a devenit un pas important și istoric. De atunci Moldova tinde să devină o țară europeană cu un obiectiv pro-european. Având la bază un viitor european cu mai multe locuri de muncă și salarii mai bune, comerț mai extins și investiții sporite și, nu în ultimă instanță, un sprijin în consolidarea respectării drepturilor omului și în promovarea libertății de circulație a cetățenilor noștri. Parcursul european este o afirmație a modului în care se vede viitorul țării noastre pentru îndeplinirea scopului propus.

Avantajele aderării Republicii Moldova la UE se pot împărți în trei mari categorii:

- economice (creșterea economică, nivelului de trai al populației etc.),
- stabilitate politică,
- securitate.

Integrarea va avea efecte pozitive asupra **modernizării societății** în ansamblu, asupra imaginii externe a țării, precum și asupra vieții cetățenilor (cum ar fi, spre exemplu, libera circulație a persoanelor). Uniunea Europeană este cea mai **mare piață de desfacere**, reprezentând aproximativ 45% din exporturile noastre. Deci, apropierea de UE va stimula economia noastră. Experții independenți consideră că Acordul de Asociere va avea un efect pozitiv asupra economiei țării, cu o creștere economică între 3,2% și 5,4% pe an. Noul aranjament va crea premisele necesare pentru oferirea **mai multor locuri de muncă și a salariilor mai mari**. Comerțul nostru cu UE va crește cu 15-16% și va face Moldova mai atractivă pentru investitori străini. Nu în ultimul rând, apropierea de UE va însemna **produse și servicii de o calitate și siguranță sporită**. Este clar faptul că pentru a ajunge la un nivel înalt de productivitate și calitate este necesar de deus un efort colossal. Trebuie de adus la cunoștința cetățenilor despre necesitatea implementării unor standarde europene în domeniul agriculturii, economiei etc. Astfel embargoul impus de Federația Rusă la legumele și fructele moldovenești nu va mai fi o piedică pentru producătorii agricoli.

În domeniul protecției și realizării drepturilor omului, autoritățile continuă să îmbunătățească cadrul legal privind combaterea și prevenirea torturii. Totuși, investigarea și examinarea în instanțele de judecată a cazurilor de tortură rămân a fi ineficiente. Impactul aplicării legii privind libertatea de exprimare continuă să rămână unul scăzut, ca urmare a lipsei de informare. Lipsesc progrese în reformarea domeniului dat și îmbunătățirea cadrului legislativ ce reglementează activitatea mijloacelor de informare în masă. Deci odată cu implementarea unor reforme, vom progresa în apărarea drepturilor oamenilor, caci cunoaștem că în acest domeniu RM are o sumedenie de probleme și lacune atât în legislație cât și justiție.

Eforturile de implementare a reformei justiției au fost concentrate și ordonate, soldându-se cu adoptarea mai multor reglementări legate de promovarea pachetului „micii reforme a justiției” și sporirea luptei anticorupție în sistemul judecătoresc. Creșterea nivelului de finanțare pentru domeniul justiției va permite soluționarea mai multor probleme privind salarizarea și asigurarea materială a instanțelor. Totuși, efectul și ritmul reformelor este redus de întârzierea punerii în aplicare a noilor reglementări/măsuri expres stabilite. Cu părere de rău, R. Moldova necesită implimentarea unor reforme strigente, de un potential înalt, precum au fost aplicate în alte țări europene, cum ar fi, spre exemplu, România. Acestea trebuie implimentate pentru a recupera încrederea cetățenilor.

Progresele în **sfera anticorupției** vizează în cea mai mare parte perfecționarea cadrului legislativ, în conformitate cu standardele și recomandările internaționale, precum și cu documentele de politici interne. Au fost semnalate și combătute mai multe cazuri de corupție privind funcționarii publici de rang mediu ori inferior, mai puțin a celor de rang înalt. Totuși, reformele anticorupție rămân a fi slab percepute și fără impact real considerabil. Reformarea și constituirea CNA-ului reformat a fost târăgănată și nu a fost ferită de influențe politice excesive. Îngrijorări deosebite a determinat nefuncționalitatea Comisiei Naționale pentru Integritate și neaplicarea mecanismului de verificare a declarațiilor de averi, venituri și interese. Tema combaterii corupției la nivel înalt este ocolită și existența fenomenului se încearcă a fi negată permanent.

Abordarea **reglementării transnistrene** prin prisma „consolidării măsurilor de încredere” a avut efecte pozitive moderate, dar și-a consumat potențialul. Autoritățile moldovene nu au deocamdată o abordare de alternativă sau complementară tacticii „pașilor mărunți” pentru a convinge liderii transnistreni să accepte discutarea problemelor de fond pentru reglementarea durabilă a conflictului, acesta rămânând a fi unul „înghețat”. Suportul financiar și politic masiv al Federației Ruse pentru regimul separatist transnistrean motivează dezinteresul liderilor transnistreni față de abordarea problemelor de esență ale reglementării transnistrene.

Unele dezavantaje ale integrării europene a RM sunt: embargoul din partea Rusiei, riscul scumpirii gazului furnizat de „GAZPROM”, scumpirea mărfurilor de consum, riscul aplicării de către Rusiei a resticțiilor pentru migranții moldoveni. Subminarea imaginii țării în domeniul afacerilor, creșterea impozitelor etc. Însă principala piedică în procesul de aderare a R. Moldova la UE nu sunt problemele externe, ci situația internă: structura etnică complexă; divizarea socială, economică și politică a societății; legislația incompletă. Moldova trebuie să demonstreze că poate fi nu numai un consumator de prosperitate și securitate, dar și un furnizor al acestora. Nostalgiile după Rusiei

care mai trăiesc în conștiința unor cetățeni, este un dezavantaj pentru viitorul țării noastre. După zeci de ani aflați sub jugul sovietic-rusesc, astăzi în mentalitatea noastră este prezentă o incertitudine, o teamă față de UE, deoarece am fost impuși de acel „regim totalitar” să ne îndepărtăm de cultura europeană, apropiindu-ne de cea rusă. Regimul sovietic ne-a reușit să ne creeze o imagine falsă asupra Europei, la rândul său creându-ne o imagine perfectă a Rusiei. Dar, care n-ar fi fost impactul Rusiei asupra identității noastre, noi suntem datori să cunoaștem adevărul ce ne unește de UE, căci multe sunt ce vor să iasă la iveală.

În concluzie, am putea spune ca integrarea Republicii Moldova în Uniunea Europeană, este un proces complex de reforme, necesită o mulțime de eforturi și schimbări în toate domeniile: cultural, social, politic și economic. În primul rând, realizarea acestui obiectiv ține de o serie de transformări interne prin care trebuie să treacă întreaga societate – la nivel de mentalitate, legislație, activitate a instituțiilor statului etc. Integrarea europeană nu este o idee abstractă, ci un proces complex, dificil, de lungă durată și atotcuprinzător, care afectează toate aspectele vieții publice și se traduce printr-o serie de măsuri și acțiuni concrete de aliniere a RM la standardele democratice și nivelul de trai European. În prezent însă Moldova se leagă între doi vectori – vectorul estic și cel vestic. Va veni momentul când românii moldoveni vor fi obligați să aleagă, punând în prim plan avantajele socio-economice, politice și culturale. Ne rămâne să sperăm la un viitor mai bun, la un viitor bine meritat, sperăm la niste schimbări radicale. În mare parte viitorul țării este în miinele noastre, cât efort vom depune și cât de puternică ne va fi dorința cu atât aspirațiile noastre spre UE vor fi realizabile. Trebuie să sensibilizăm inimile cetățenilor ca ei să înțeleagă cu adevărat importanța integrării europene a RM. Consider că viitorul Republicii Moldova se află în mâini bune, pentru că generația tânără a țării, mizează pe integrarea Europeană și este atașată de valorile europene, este conștientă că singura modalitate de valorizare a resurselor socio-intelectuale, culturale, economice și politice constă în implementarea responsabilă a angajamentelor cu privire la integrarea în UE.

Bibliografie selectivă:

1. Uniunea Europeană, www.europa.eu.int;
2. Serebrian Oleg. *Politică și geopolitică*. - Chișinău: Cartier, 2004;
3. Avantaje și dezavantajele integrării europene a RM în UE.
4. <http://www.infoteze.com/articole/1510-avantajele-si-dezavantajele-aderarii-republicii.html>;
5. INTEGRAREA REPUBLICII MOLDOVA IN UNIUNEA EUROPEANA. ACTIUNI SI IMPLICATII GEOECONOMICE